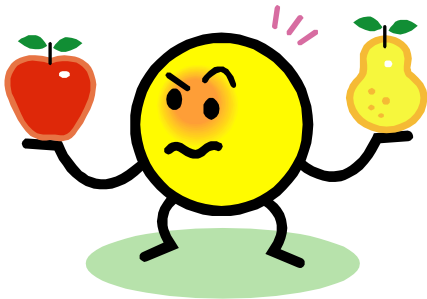

Arbetsuppgifter

Tre bilder skall väljas ut från en dags fotografering för projektet 365 dagar.

Anm. När detta skrevs hade vi två fotografer som vardera lämnade in tre bilder. Detta ändrades sedan till en fotograf och inlämning av tre till sex bilder per dag

RAW-filer skall konverteras till JPEG
(Vid fotografering i JPEG gör vi fullstora JPEG kopior för att inte byta namn på originalfilerna)

JPEG-filerna/kopiorna skall döpas om efter projektets mall:
ÅÅ-MM-DD bildtitel Fotograf

Utvalda bilder skall e-postas till urvalsgruppen
i storleken 2000 pixlar på den längsta sidan, filstorlek
max 1Mb

Uttagen bild e-postas till projektgruppen i full format

På följande sidor får du tips om hur du kan lösa dessa arbetsuppgifter i Lightroom

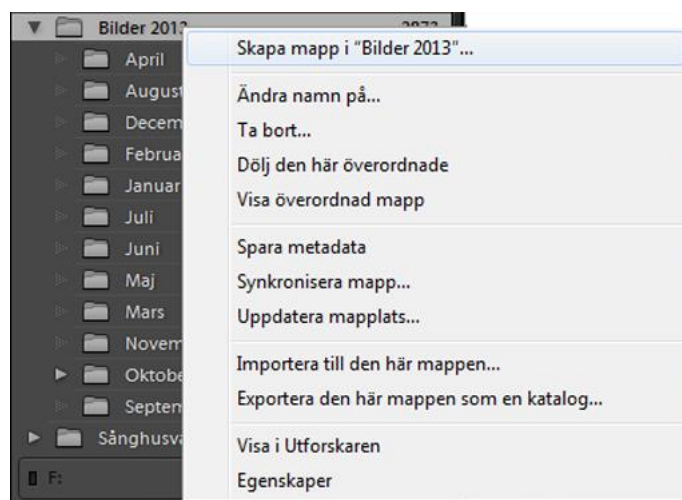

Tips om hantering av bilder för "365 dagar" i Lightroom

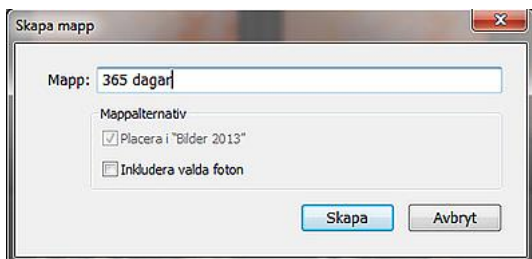
Förberedelser

Vi börjar med att skapa en särskild mapp som vi döper till *365 dagar*. Avsikten är att där lägga kopior av bilderna till projektet 365 dagar i Östersunds Kommun. Detta för att inte av misstag skriva över ett original, t ex med ett nytt filnamn, samtidigt som det blir lättare att hitta bilderna när de skall skickas in till projektet. Enklast är att göra detta i Lightroom, då blir mappen direkt importerad i programmet.

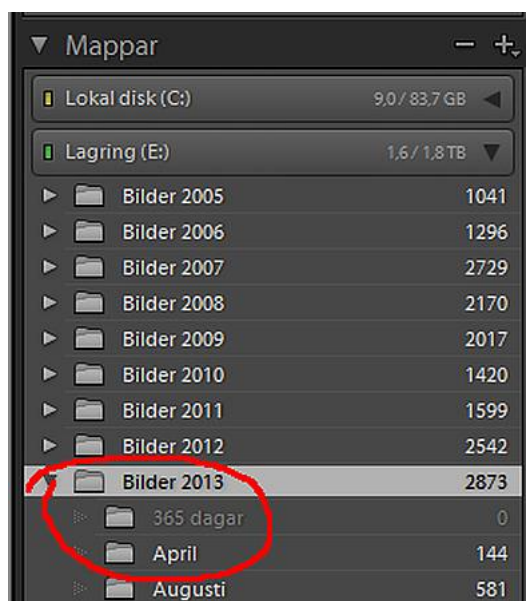
Gå till panelen *Mappar* på vänster sida i programfönstret. Högerklicka på den mapp som skall vara överordnad den blivande mappen *365 dagar*. Klicka sedan på *Skapa mapp i ...*

Skriv in den nya mappens namn i dialogrutan och klicka sedan på skapa

Den nya mappen skapas nu i den överordnade mappen du valde. Den är nedtonad därför att den ännu inte innehåller några bilder.

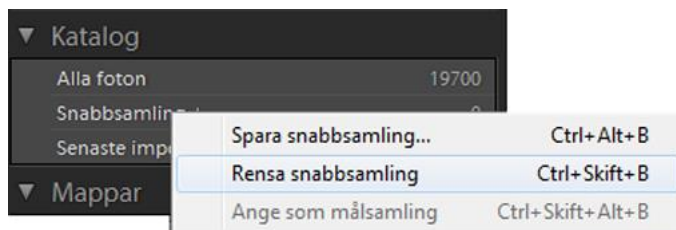

Urval av bilder

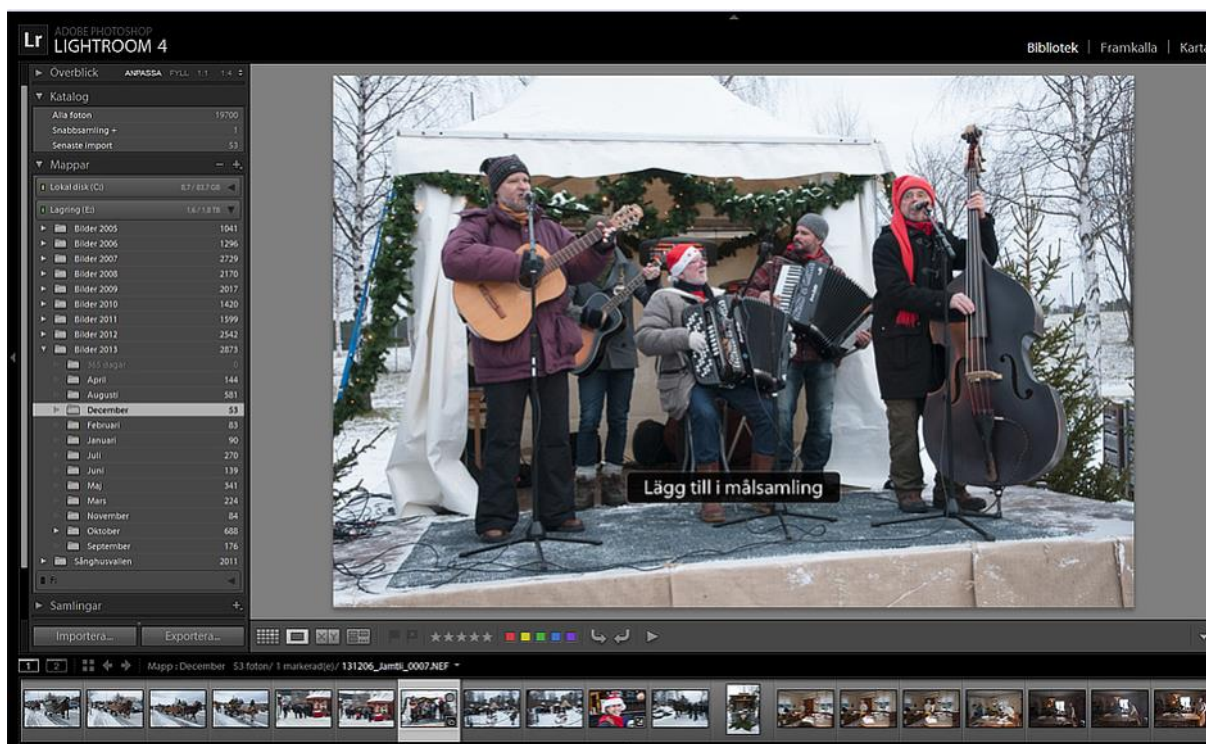
Snabbsamling

Samlingar är virtuella album som används för att enkelt att visa bilder och utföra olika uppgifter. Snabbsamling kan man använda för att skapa ett tillfälligt album t ex för att samla ihop bilderna som skall skickas in till projektet 365 dagar. För att lägga till en bild i snabbsamlingen finns ett kortkommando. Markera bilden och tryck på tangenten *B*. Du kan också flytta pekaren över en miniatyrbild och klicka på cirkeln i det övre högra hörnet.

Vi börjar med att rensa snabbsamlingen. Den är ju avsedd för tillfälliga projekt. Högerklicka på *Snabbsamling* och klicka sedan på *Rensa snabbsamling*. Har du något i snabbsamlingen som du vill behålla så väljer du *Spara snabbsamling* och sparar innehållet som en vanlig samling.

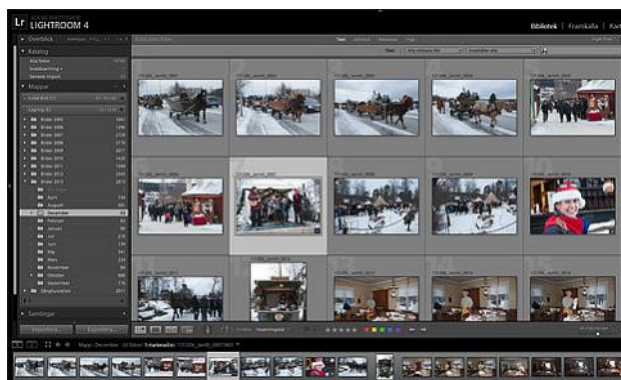

Att välja ut bilder ur dagens skörd

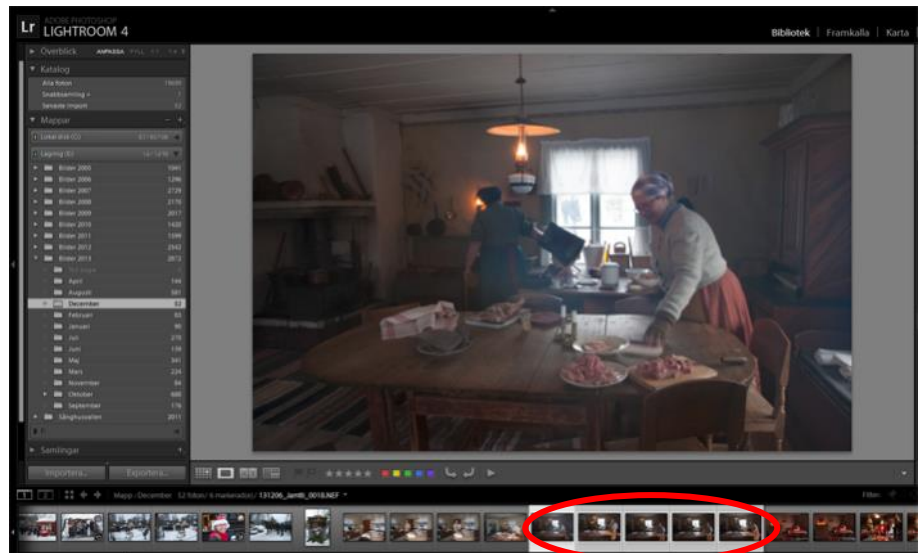

När du skall välja ut bilder till projektet ur dagens fotografering har du nytta av det som kallas luppvisning i Lightroom. Dubbelklicka på den första bilden i stödrastervisningen, alternativt markera den och tryck på tangenten *E*. Bläddra bland bilderna med piltangenterna, höger för nästa bild, vänster för att gå tillbaka. Vill du välja en bild använder du kortkommandot *B* för att lägga bilden i snabbsamlingen. Texten *Lägg till i målsamling* bekräftar att bilden nu finns i snabbsamlingen.

Kortkommandot *G* tar dig tillbaka till stödrastervisningen.

Undersökningsvisning är ett visningsläge där du kan jämföra bilder med varandra och välja ut den bästa av dem. Markera bilderna du vill jämföra i stödrastervisningen eller i bildbandet och tryck på bokstaven *N*. Med kortkommandot *Shift+Tab* fäller du undan alla paneler och kan därmed utnyttja hela skärmen.

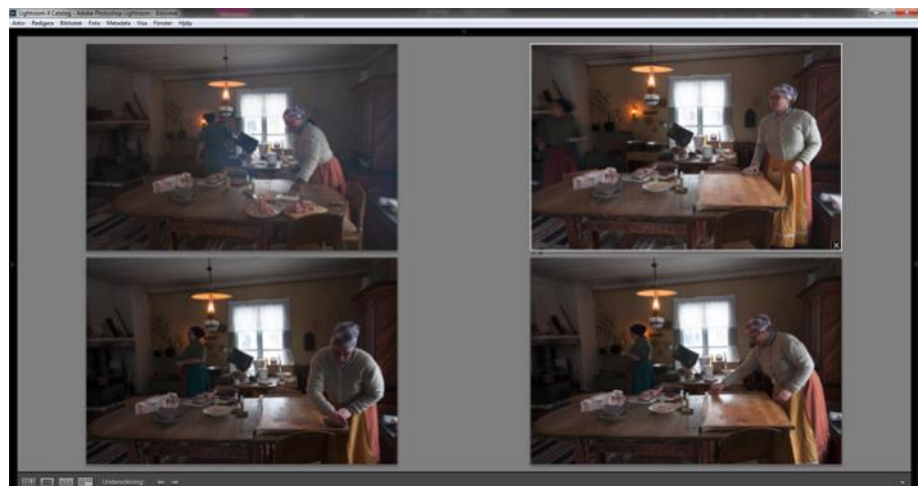
När bilderna visas i läget undersökning kan du nu börja sälla ut dem. Börja med den svagaste, håll muspekaren över den och klicka på krysset i nedre högra hörnet. Bilden tas då bort ur visningsläget.

OBS Den finns fortfarande kvar på hårddisken och i Lightroomkatalogen.

Fortsätt sedan med den näst svagaste o s v tills det bara återstår den eller de bilder du vill använda.

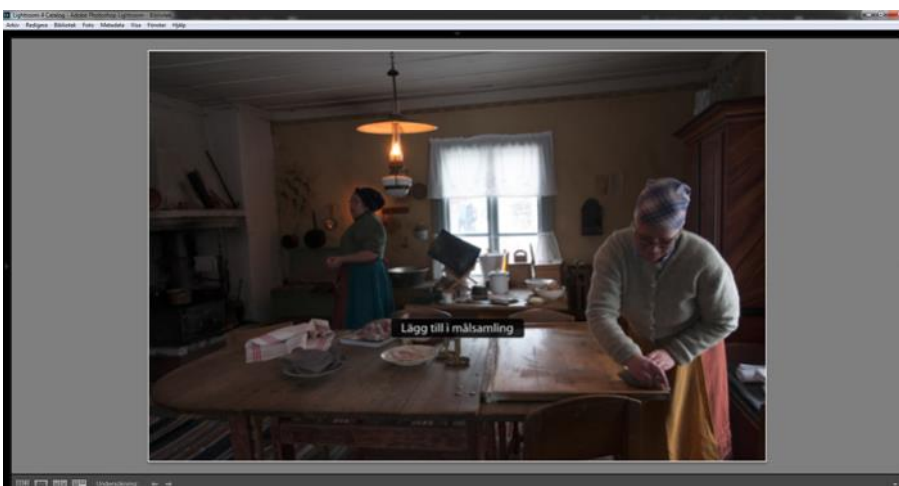
När du är i läget Undersökning så kan du ändra ordningen på bilderna genom att dra dem dit du vill ha dem.

När det är bara en bild kvar, trycker du på *B* för att lägga den i snabb-samlingen. Är det fler bilder du vill använda så får du markera varje bild för sig och lägga den i snabb-samlingen med kortkommando *B*.

Kortkommandot *Shift+Tab* fäller tillbaka panelerna.

Kortkommandot *G* tar dig tillbaka till stödrastervisningen.

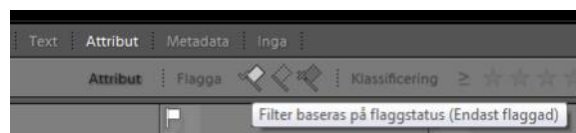
Har man vid något tillfälle tagit väldigt många bilder kan det vara en bra idé att göra urvalet i två steg. Först en grovsortering och sedan det slutliga valet av bild/bilder som skall skickas in till projektet 365 dagar.

Ett användbart verktyg i första steget är att flagga bilder som man vill välja ut för en andra granskning.

Granska bilderna i luppvisning (kortkommando *E*) Mata fram bild för bild med piltangenterna. När du ser en bild som du vill välja ut för ytterligare granskning och eventuellt val till projektet sätter du en vit flagga på den med kortkommando *P*

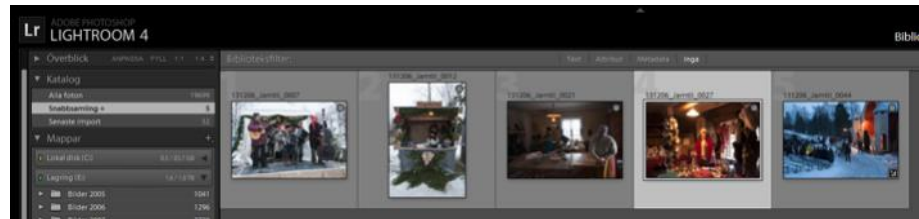
När du är klar med den första granskningen, klickar du på *Attribut* i överkanten av programfönstret. Sedan klickar du på den vita flaggan.

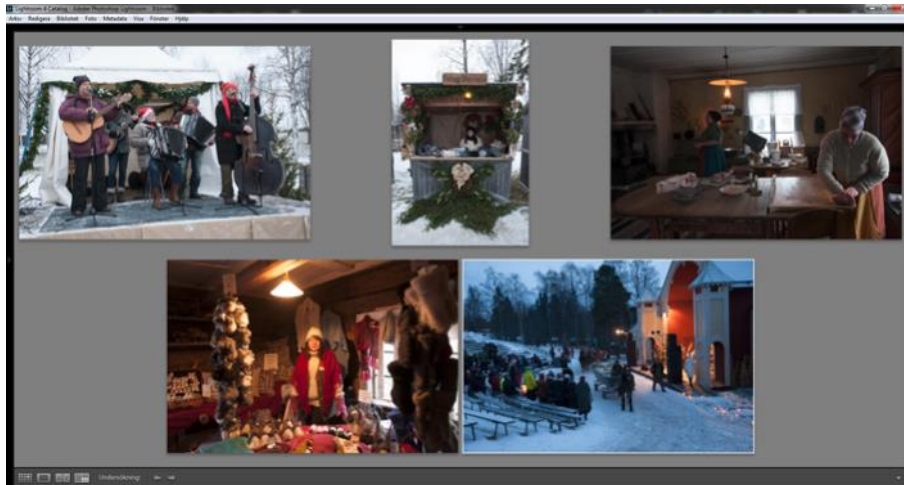
Nu kommer du bara att se bilderna med vit flagga i stödrastervisningen och nu kan du göra en ny genomgång i luppvisning och lägga den eller de bilder du vill ta ut till projektet i snabb-samlingen.

Om du vill ta bort de vita flaggorna, de har ju nu fyllt sin uppgift, så markerar du alla bilderna med *Ctrl+A* och tar sedan bort flaggorna med kortkommando *U*

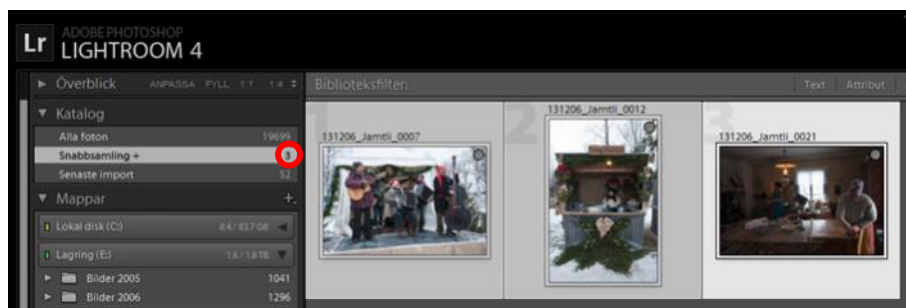
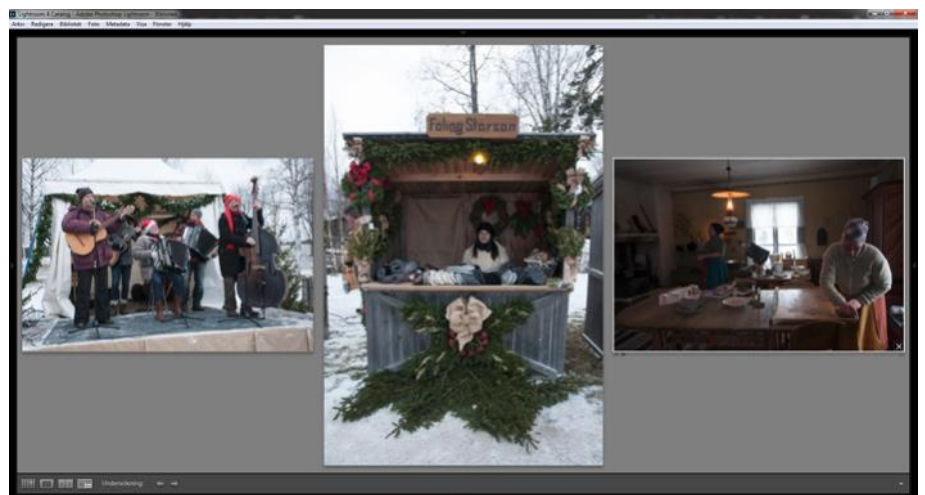
När du har gått igenom alla bilder från dagens fotografering är det dags att titta på resultatet. Klicka på *Snabbsamling* i panelen *Katalog* på vänster sida i programfönstret. Nu kan det ju hända att du har valt ut fler än de tre bilder som skall skickas in till projektet. Då kan undersökningsläget återigen komma till användning för att jämföra bilderna mot varandra. Markera alla bilderna och använd kortkommandot *N*. Tryck också på *Shift+Tab* för att fälla undan alla paneler och därigenom utnyttja hela skärmen.

Markera den svagaste bilden och ta bort den med *Delete* istället för med krysset i nedre högra hörnet som du gjorde förut. *Delete* tar nämligen även bort bilden ur snabbsamlingen.

Nej var inte orolig, den finns fortfarande kvar på hårddisken och i LR-katalogen.

Fortsätt tills du har tre bilder kvar, de tre bilderna som du tänker lämna in som ditt bidrag den här dagen till projektet 365 dagar.

Kortkommandot *G* tar dig tillbaka till stödrastervisningen och *Shift+Tab* fäller tillbaka panelerna.

Nu ser du att *Snabbsamlingen* är reducerad till tre bilder. Nu är det dags att gå vidare med framkallning, om du inte redan har gjort det.

Konvertera bilderna till JPEG

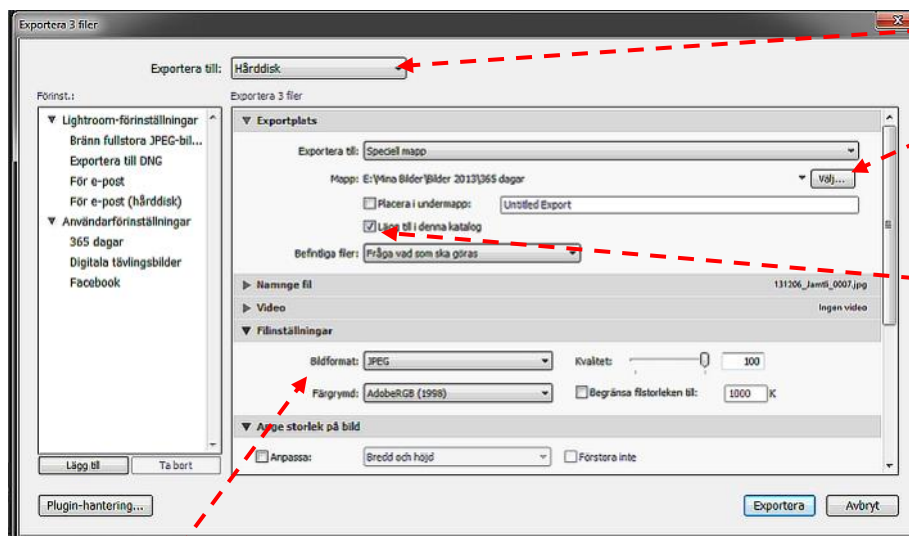
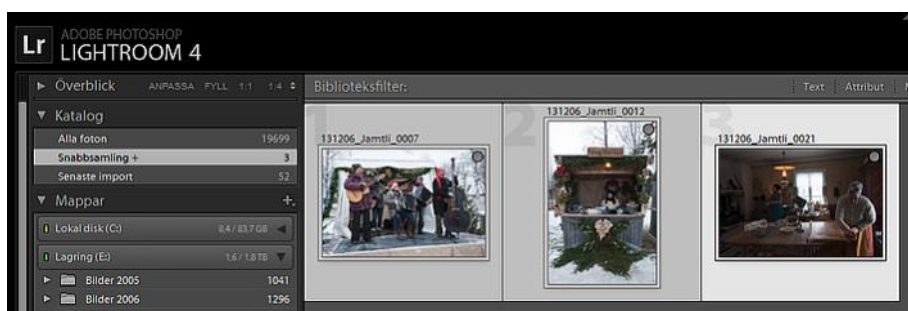
Bilderna måste konverteras från RAW till JPEG innan de kan lämnas in till projektet. Detta görs genom att exportera bilderna till mappen 365 dagar som vi skapade tidigare. (Även om du har fotograferat i JPEG rekommenderar vi att du exporterar kopior till mappen för att inte skriva över dina originalfiler.) Bilderna behöver tas fram i två storlekar, dels med längsta sidan 2000 pixlar och filstorlek max 1 Mb för urvalet och dels originalstorlek för de bilder som blir uttagna.

I följande förslag till arbetsflöde börjar vi med att exportera bilderna i full storlek till mappen 365 dagar. Därefter byter vi namn på filerna enligt anvisningarna för projektet. Sedan e-postar vi bilderna via Lightroom till projektet och då ändrar vi storleken på bilderna i e-postrutinen.

Slutligen så e-postar vi den uttagna bilden i originalformat, även denna gång via Lightroom.

Börja med att gå till Snabbsamlingen och markera alla bilderna (Ctrl +A)

Klicka sedan på Exportera längst ner i de vänstra panelerna.

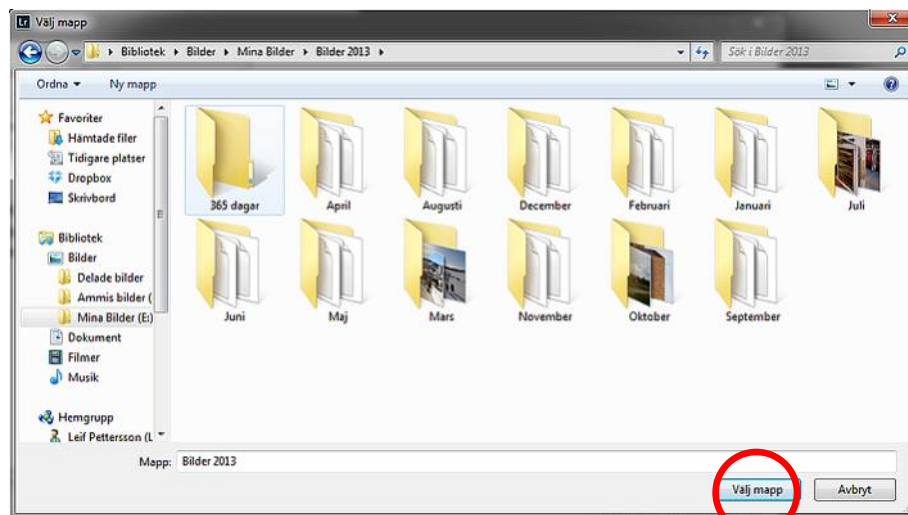
Se till att *Exportera till* är inställt på *Hårddisk*

Klicka på *Välj* och i dialogrutan letar du upp mappen *365 dagar*. Klicka på *Välj mapp*

Lägg till i denna katalog skall vara förböckat

Bildformat skall vara JPEG och färgrymden AdobeRGB

Skrolla ned för fler inställningar

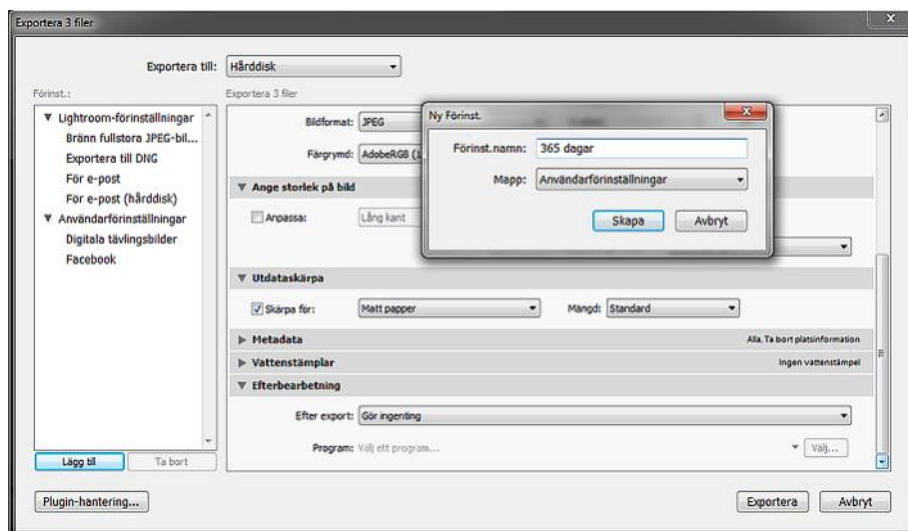
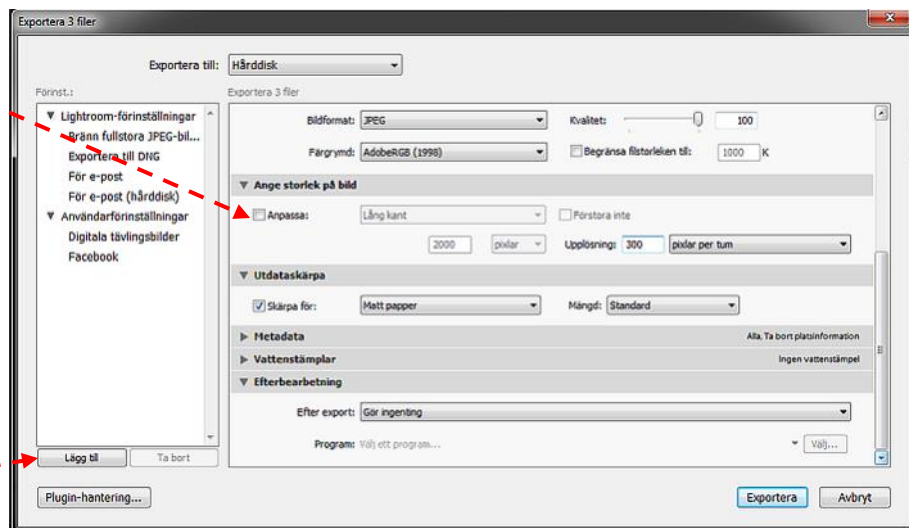

Under nästa flik *Ange storlek på bild* skall rutan vid *Anpassa* vara tom. Detta för att behålla originalformatet.

Under fliken *Utdataskärpa* ställer du in skärpa för matt papper och mängd standard.

Innan du klickar på *Exportera* skall du spara inställningarna så att du slipper göra om detta varje gång.

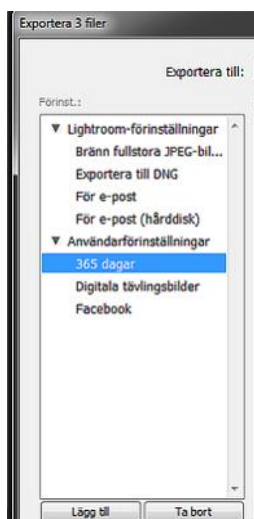
Klicka på *Lägg till* för att skapa en ny förinställning.

I dialogrutan ger du den nya förinställningen ett lämpligt namn. Klicka sedan på *Skapa*.

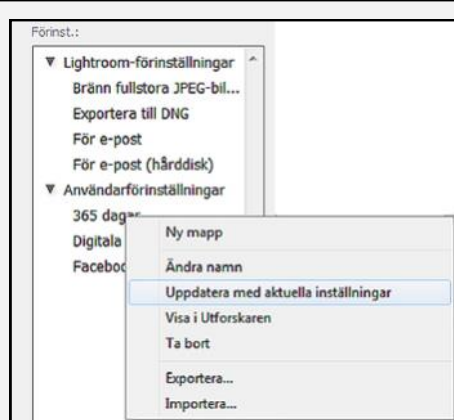
När du har skapat förinställningen kan du exportera bilderna till mappen 365 dagar genom att klicka på *Exportera*.

Överst till vänster kan du följa aktiviteten och se när den är klar.

Din nya förinställning finns nu under *Användarförinställningar*.

När du vill använda den klickar du bara på den efter att du har öppnat export-dialogen

Om du vill ändra en förinställning så öppnar du den som vanligt och gör ändringarna. Sedan högerklickar du på namnet under *Användarförinställningar* och sedan på *Uppdatera med aktuella inställningar*.

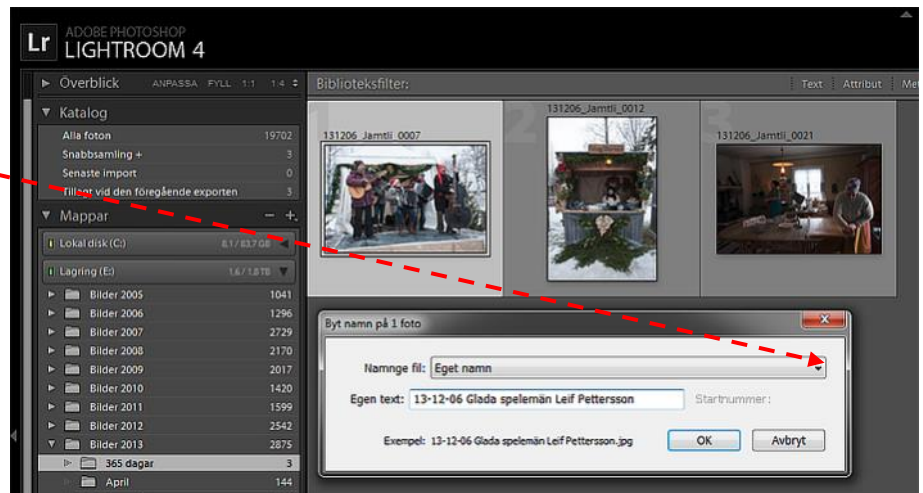
Byta namn på bildfilerna

För att projektgruppen skall kunna ha full kontroll på c:a 2100 bilder är det viktigt att bildfilens namn följer den mall som har angivits. Mallen ser ut så här: År-mån-dag bildens titel fotografens namn

Exempel: 14-01-14 Ett vintrigt Östersund Kjell Svantesson

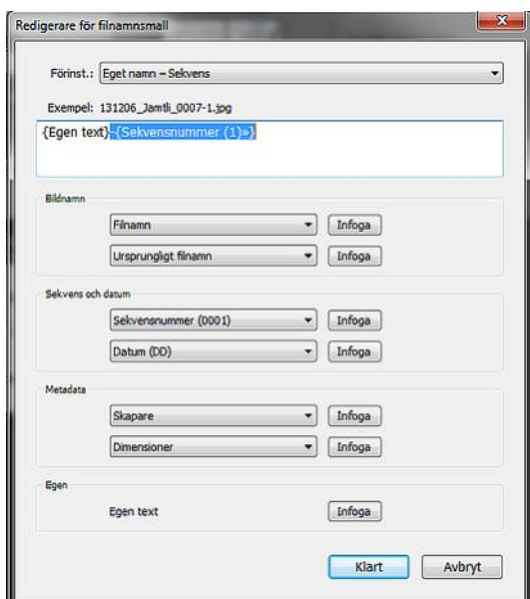
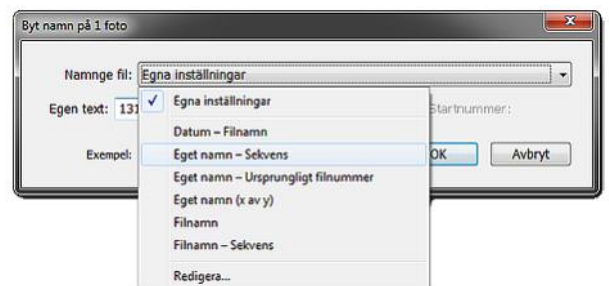
Att byta namn på bilder som finns i katalogen i Lightroom bör ske i Lightroom. Markera bilden och tryck F2. Klicka på pilen vid rutan *Namnge fil* och välj *Eget namn* i menyn.

Skriv sedan in det nya filnamnet enligt mallen i rutan *Egen text* och klicka på OK

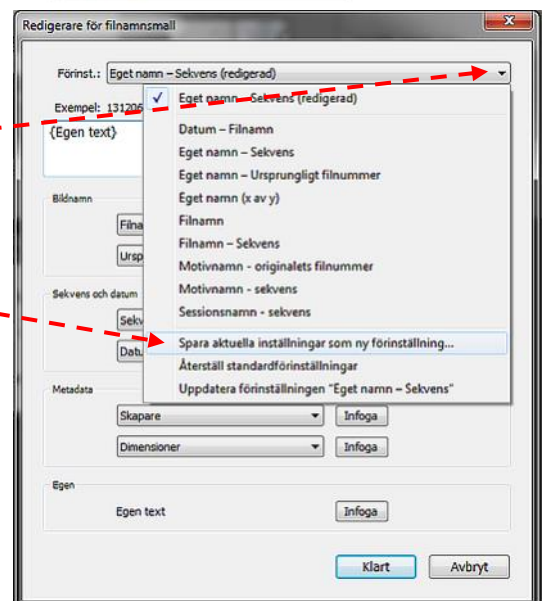
Skapa egen förinställning för namnbyte #1

I vissa versioner av LR finns inte inställningen med bara egen text utan med en del tillägg t ex sekvensnummer. Då kan du skapa en egen förinställning. Klicka på den lilla pilen till höger om rutan *Namnge fil* för att ta fram menyn. I menyn väljer du *Eget namn-Sekvens* och sedan *Redigera*

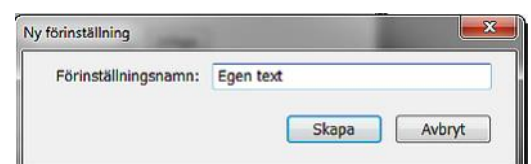

I redigeringsrutan markerar du bindestrecket bakom {Egen Text} och sedan {Sekvensnummer} Ta bort med *Delete*

Ta fram menyn genom att klicka på pilen till höger. I menyn väljer du *Spara aktuella inställningar som ny förinställning*.

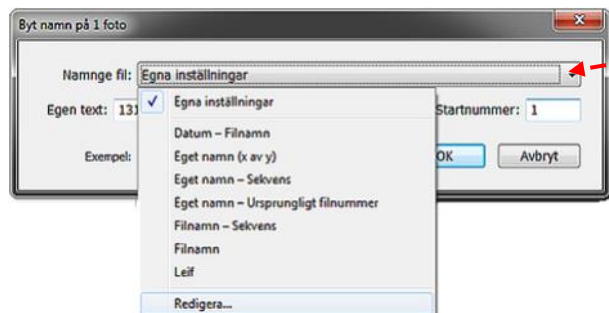

I dialogrutan ger du förinställningen ett lämpligt namn

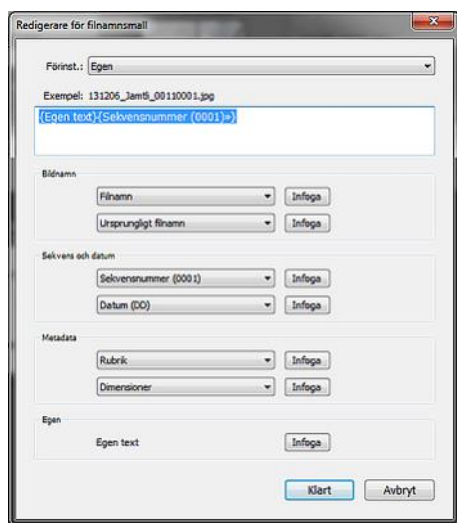

Skapa egen förinställning för namnbyte #2

Du kan också skapa en lite mer avancerad förinställning som underlättar ditt arbete med att byta namn på bilderna.

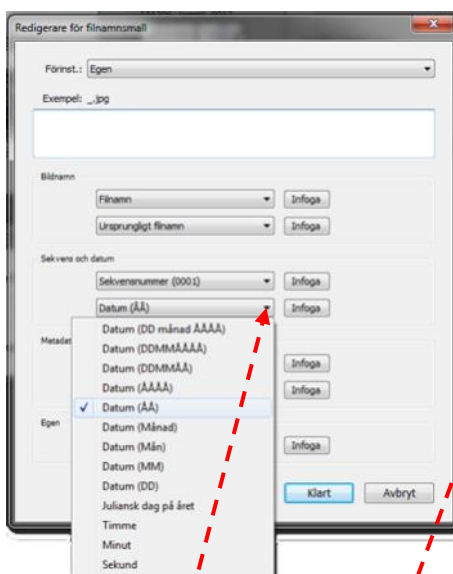

Markera en bild och klicka på F2. I dialogrutan klickar du på pilen till höger i rutan *Namnge fil* för att öppna menyn. I menyn väljer du *Redigera*

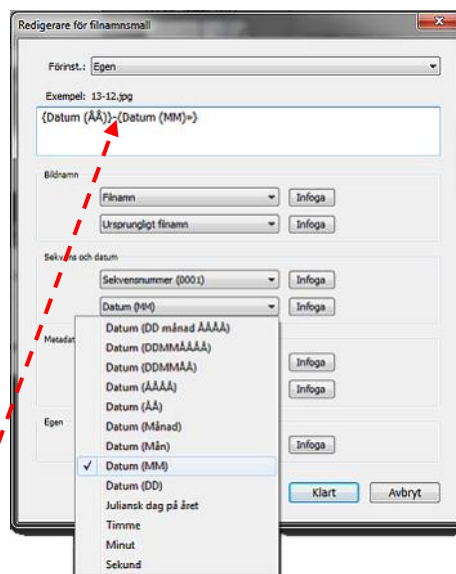

Börja med att ta bort befintliga fältmarkörer i den vita rutan. Markera allt och tryck på *Delete*.

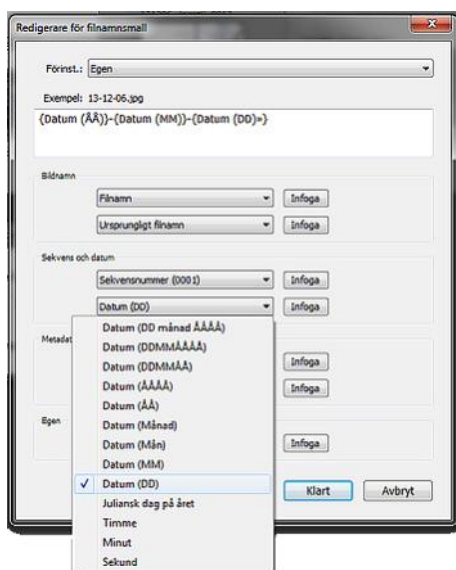
Nu skall du skapa ett eget datumformat anpassat efter filnamnen till projektet 365 dagar

Klicka på pilen vid *Datum*. I menyn väljer du *Datum (ÅÅ)* vilket betyder årtal med två siffror. Infoga sedan ett bindestreck efter fältet {Datum(ÅÅ)}

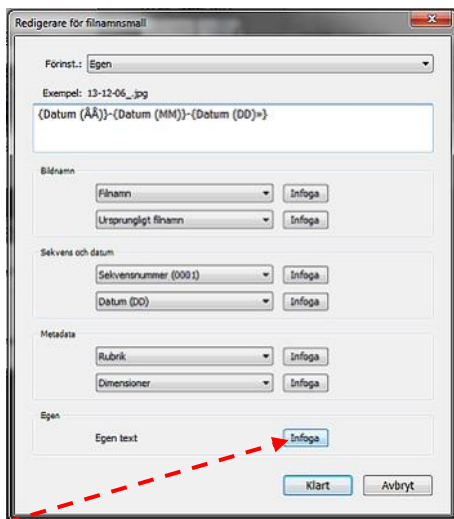
Klicka på pilen igen och den här gången väljer du *Datum (MM)* vilket ger dig månad med två siffror. Sätt ett nytt bindestreck efter det nya datumfältet.

Avsluta med att infoga fältet *Datum (DD)* vilket är dagen i månaden. Nu har du skapat datumformatet ÅÅ-MM-DD eller för den 12 dec 2013 13-12-06 vilket överensstämmer med mallen för projektet. Aktuellt datum hämtas från bildens metadata.

Nu skall du lägga till bildtiteln (och eventuellt fotografnamn) Först infogar du ett mellanslag efter fältet *Datum(DD)* för att skapa ett mellanrum till texten. Sedan klickar du på *Infoga* vid *Egen text*

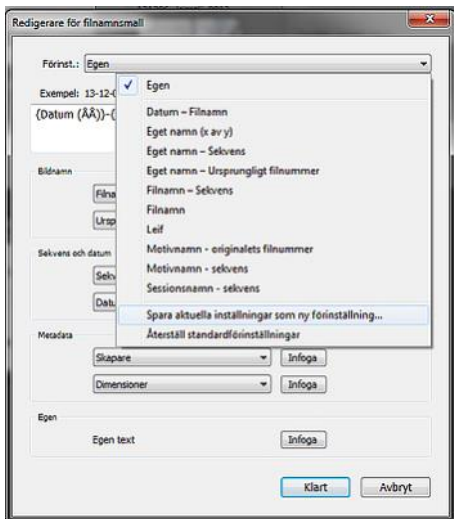
Detta skapar ett fält för din egen text som du lägger till via dialogrutan *Byt namn på foto*. Den som kommer upp när du trycker på F2.

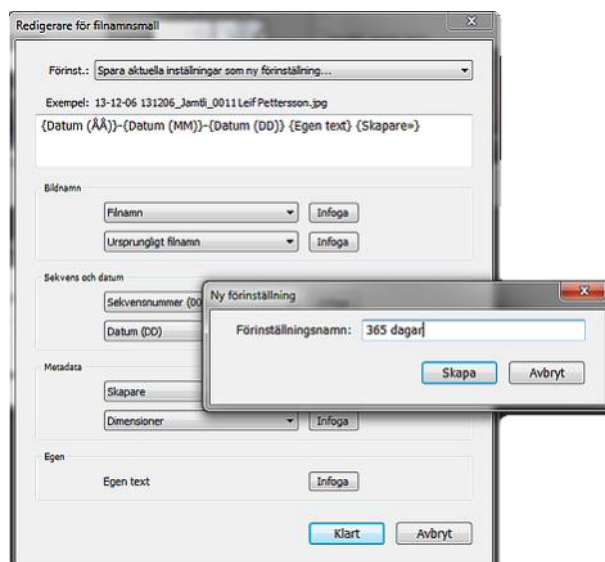
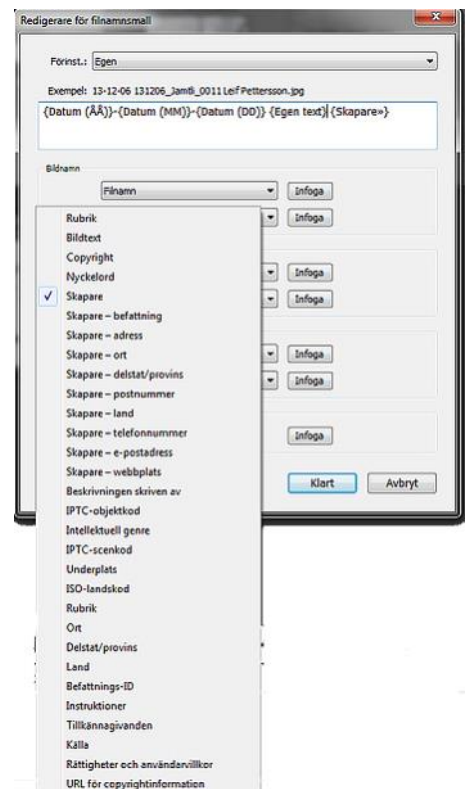
Om du har lagt in ditt namn som upphovsman i bildens metadata, an-
tingen vid importen till datorn eller redan i kameran, så kan du använda
den uppgiften för att infoga ditt namn i bildtiteln enligt mallen.

Infoga först ett mellanslag efter fältet {Egen text} Klicka sedan på pilen
vid den översta rutan under *Metadata* och välj *Skapare*.

Har du inte lagt in ditt namn i metadata får du skriva in det manuellt
efter bildtiteln enligt nedan.

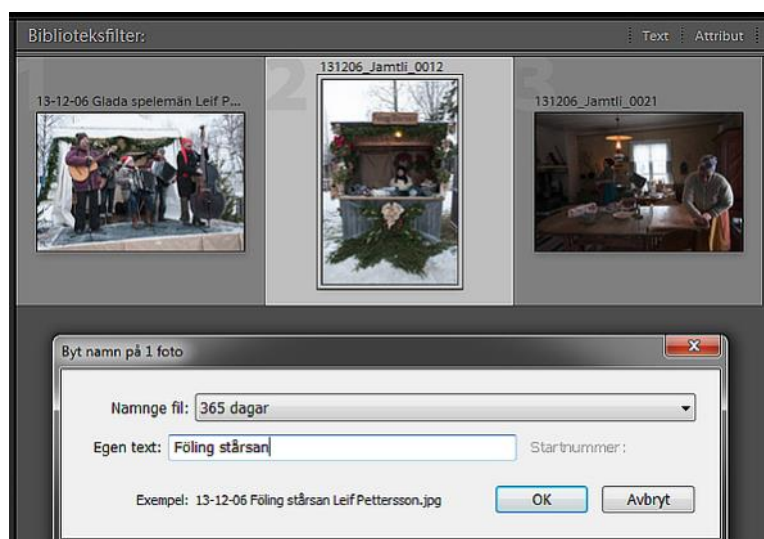

När du är klar klickar du på pilen
vid rutan *Förinst..* och väljer
*Spara aktuella inställningar som ny
förinställning*

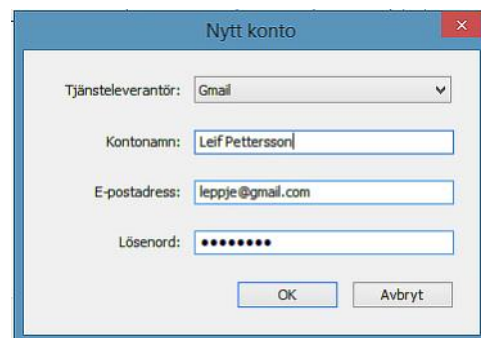
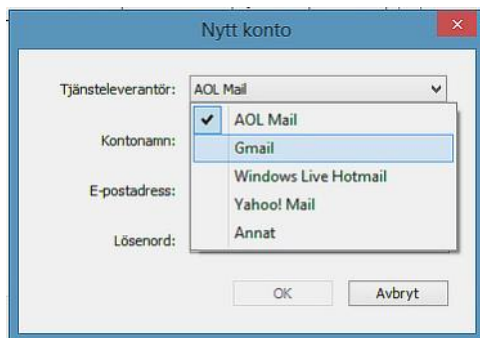
Ge den nya förinställningen ett lämp-
ligt namn och klicka sedan på *Skapa*

När du använder den nya förinställningen
för att byta namn på en bild enligt mallen:
År-mån-dag bildens titel fotografens namn
behöver du bara skriva in bildens titel i dia-
logrutan. Datum och fotografens namn
hämtas från bildens metadata.
Saknas fotografnamnet i metadata får du
givetvis lägga till det själv.

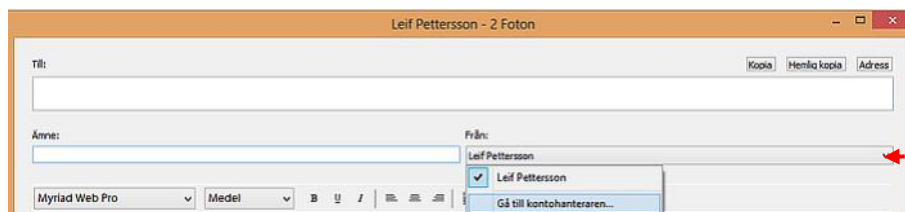

Skicka bilder med e-post från Lightroom

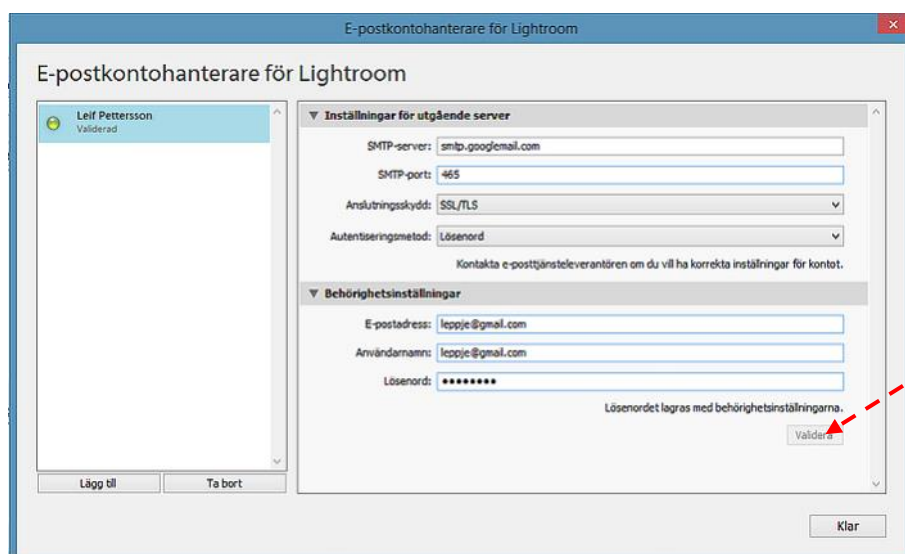
Så var det då äntligen dags att skicka in bilderna till projektet 365 dagar. Första gången du skall skicka bilder från Lightroom måste först du konfigurera ett konto. Markera bilderna du vill skicka och använd kortkommandot *Ctrl + Shift + M* för att skicka de markerade bilderna med e-post

I dialogrutan *Nytt konto* klickar du på pilen vid *Tjänsteleverantör* och välj din leverantör ur listan. Fyll i uppgifterna i respektive fält och klicka på OK

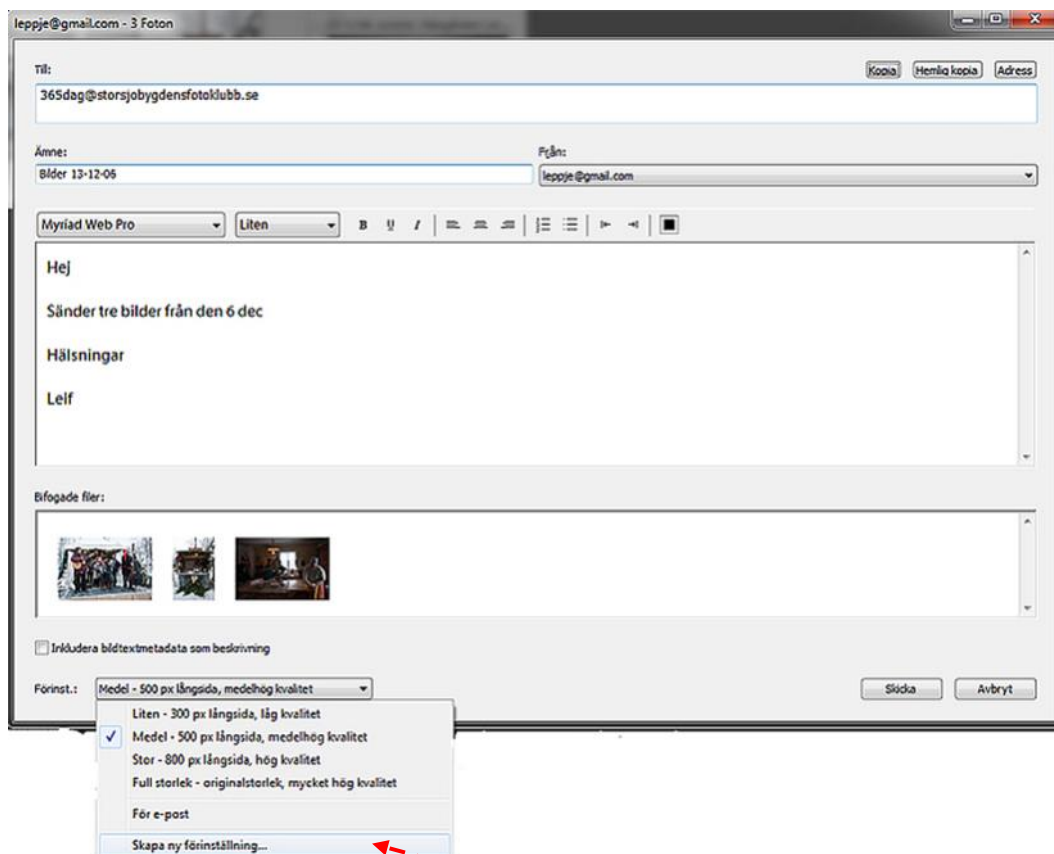

Innan kontot kan användas måste det valideras. Klicka på pilen till höger i fältet *Från* och välj *Gå till kontohanteraren*.

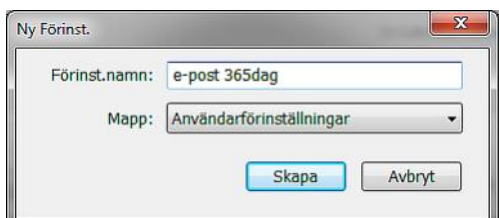
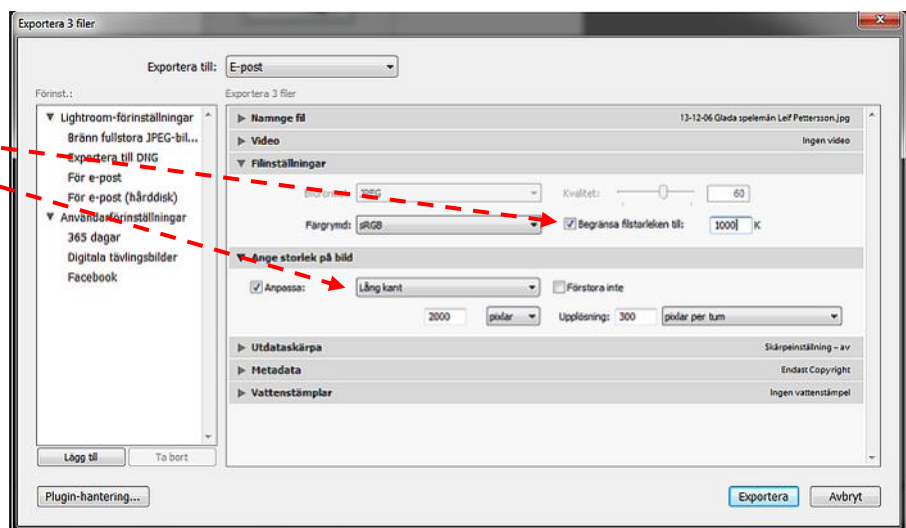
I kontohanteraren klickar du på *Validera* och väntar sedan till bekräftelsen visas i fältet till vänster

Ovanstående kan variera beroende på programversion, e-postprogram och tjänsteleverantör.

När kontot är validerat fyller du i adress, ämnesrad och en liten hälsning. Men innan du kan skicka bilderna måste de anpassas till rätt storlek enligt anvisningarna för projektet. De skall vara 2000 pixlar på längst sidan och max filstorlek är 1 Mb. Eftersom det inte finns någon sådan inställning måste du *Skapa ny förinställning*

Dialogrutan är ju välbekant. Inställningarna du gör nu är *Begränsa filstorlek till 1000K* och *Anpassa/Lång kant 2000 pixlar*. När du har gjort inställningarna klickar du på *Lägg till* och ger den nya förinställningen ett passande namn.

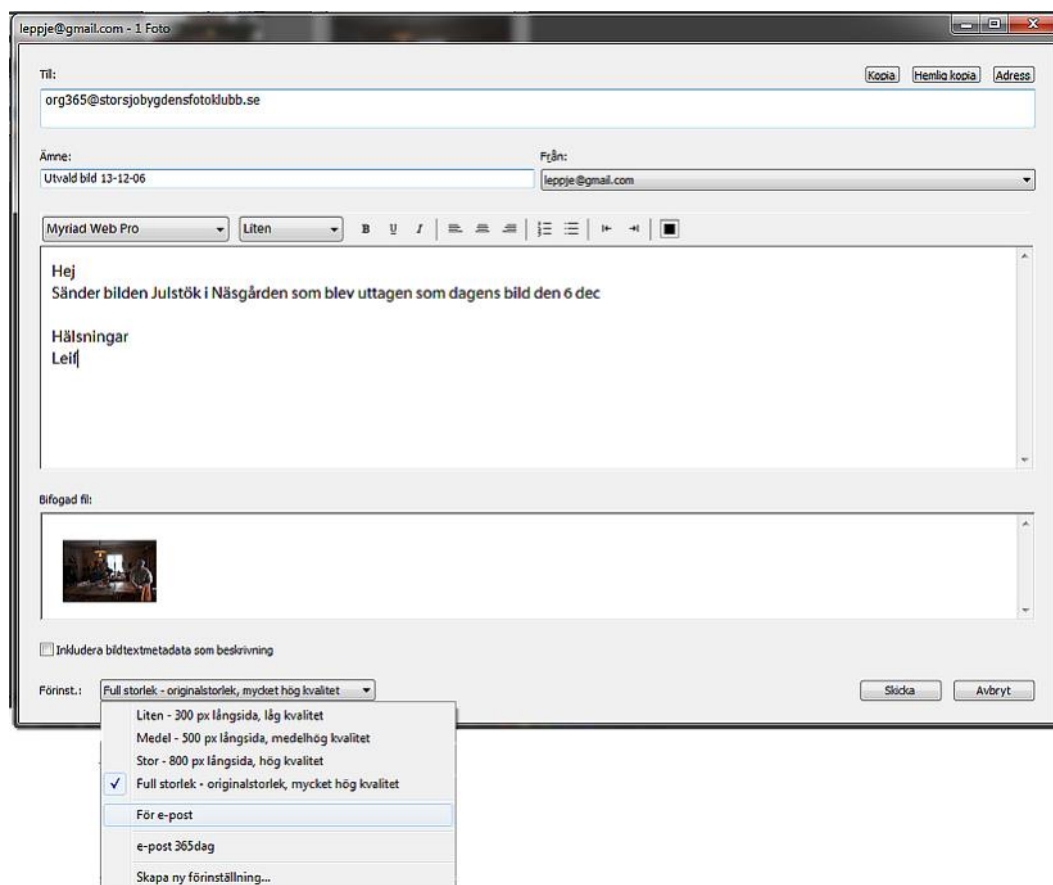
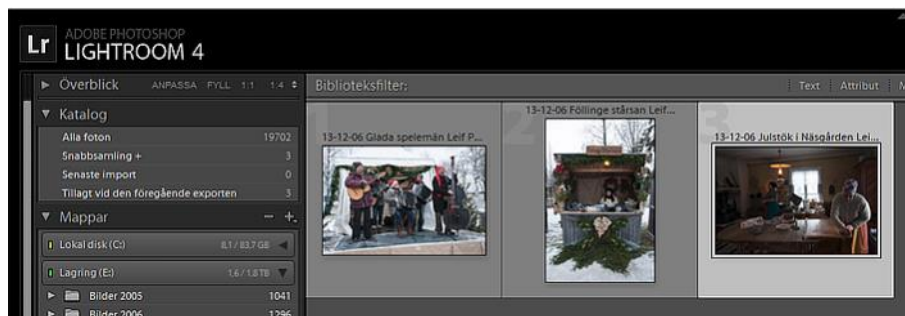

Nu kan du skicka in bilderna, klicka på *Skicka*

Nästa gång du skall skicka in bilder till projektet så finns förinställning du skapade till hands. Det är bara att välja den så får bilderna rätt format.

Förhoppningsvis får du snart ett mail om att en av dina bilder har blivit antagen till projektet. Nu skall ju den levereras i originalstorlek. Du kan använda samma mailrutin men med en annan inställning. Markera bilden och använd kortkommando Ctrl + Shift + M

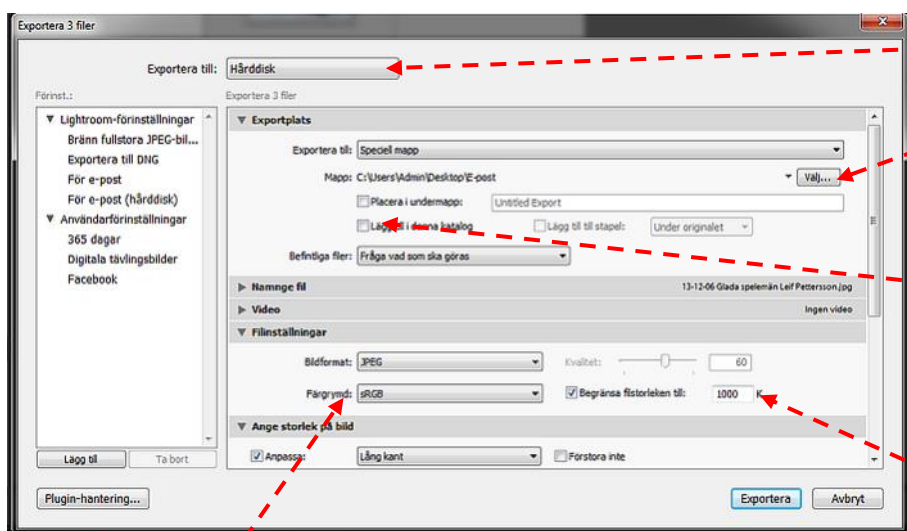
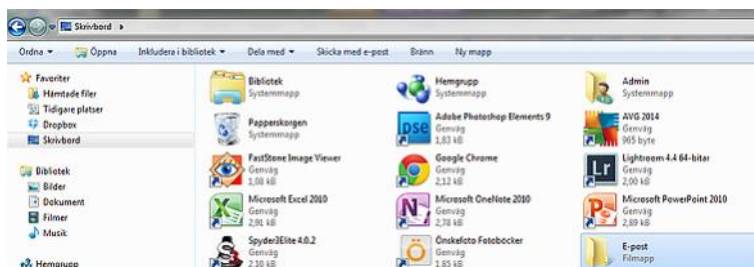
Du gör på samma sätt som förra gången, men till en annan adress och lite annan text Som förinställning väljer du: *Full storlek - originalstorlek mycket hög kvalitet*.

Anpassa bilder för e-post

Om du inte vill mejla direkt från Lightroom så kan du istället skapa tillfälliga kopior anpassade till mejl 2000 pixlar på längsta sidan och max 1Mb. Men dessa skall ju bara användas när du mejlar in bilder för urval sedan kan de tas bort.

Vi föreslår därför att du lägger upp en mapp som du döper till *E-post*. Förslagsvis på skrivbordet då är den lätt att hitta när du skall bifoga bilderna till dina mejl.

Gå till mappen 365 dagar och markera bilderna som skall skickas in. Klicka sedan på *Exportera*

Se till att *Exportera till* är inställt på *Hårddisk*

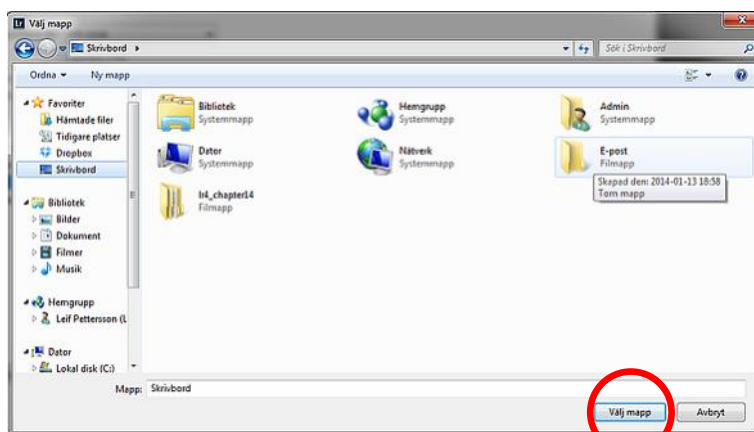
Klicka på *Välj* och i dialogrutan letar du upp mappen *Epost* på skrivbordet. Klicka på *Välj mapp*

Nu skall *Lägg till i denna katalog* **inte** vara förbockat

Nu skall *Begränsa filstorleken till* vara förbockat och värdet inställt på 1000K

Bildformat skall vara JPEG och färgrymden sRGB

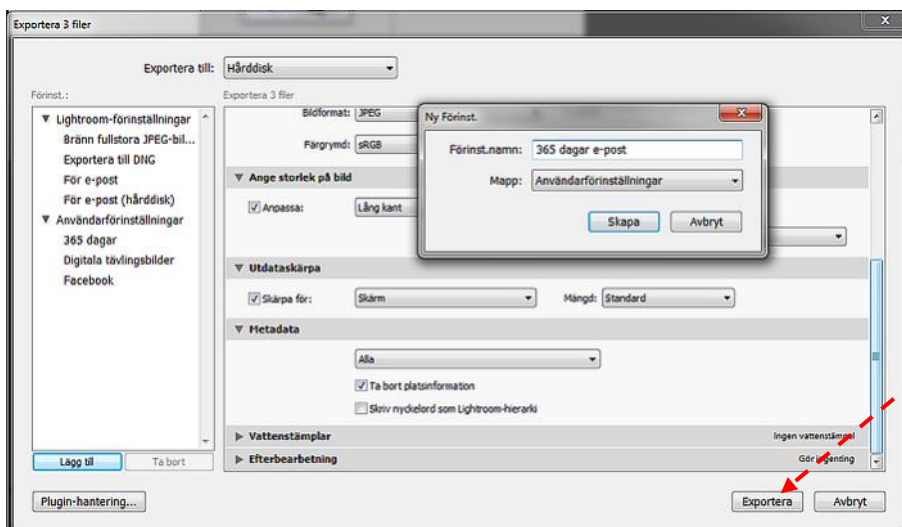
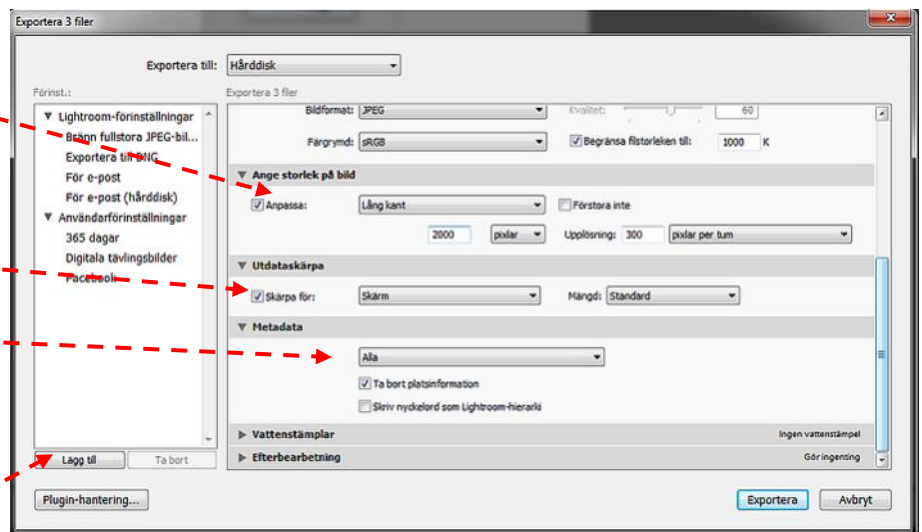
Skrolla ned för fler inställningar

Under nästa flik *Ange storlek på bild* bockar du för rutan vid *Anpassa*, väljer *Lång kant* och skriver sedan 2000 i rutan för pixlar.

Under fliken *Utdataskärpa* ställer du in *Skärpa för Skärm* och mängd standard.

Vid *Metadata* väljer du *Alla*.
Innan du klickar på *Exportera* skall du spara inställningarna så att du slipper göra om detta varje gång. Klicka på *Lägg till* för att skapa en ny förinställning.

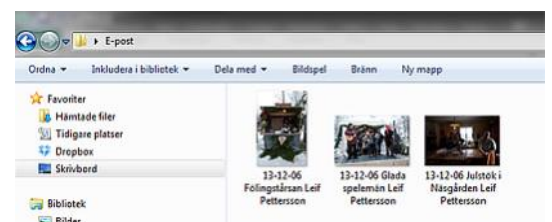

I dialogrutan ger du den nya förinställningen ett lämpligt namn. Klicka sedan på *Skapa*.

När du har skapat förinställningen kan du exportera bilderna till mappen *E-post* genom att klicka på *Exportera*.

Nu finns mejlanpassade kopior av dina bilder i mappen *e-post* på skrivbordet lätta att hitta när du skall mejla in dem till urvalsgruppen. När du har gjort det kan du rensa bort dem ur mappen, för då behövs de inte längre.

Bilder i originalformat, för inlämning av de som blir uttagna, har du ju i mappen *365 dagar*.

Några användbara kortkommandon

Åtgärd	Kortkommando
Gå till stödrastervisning	G
Luppvisning	E
Visa markerade bilder i undersökningsläge	N
Dölj/Visa alla paneler	Shift + Tab
Lägg i snabbsamling	B
Flagga som vald, vit flagga	P
Flagga som avvisad, svart flagga	X
Ta bort flagga	U
Ta bort avvisade	Ctrl + Backsteg
Skifta ljusläge	L
Markera alla	Ctrl + A
Byt namn på fil	F2
Skicka markerade bilder med e-post	Ctrl + Shift + M